

Center za zaslužne profesorje in upokojene visokošolske učitelje UM

Zapisnik spletnega sestanka Izvršnega odbora CZPUVU UM, ki je potekal v ponedeljek, 4. 12. 2023 ob 10.00 uri

Prisotni člani IO: zasl. prof. dr. Peter Glavič, red. prof. dr. Jožica Knez Riedl, zasl. prof. dr. Jože Gričar, izr. prof. dr. Jože Nemeč, izr. prof. dr. Lučka Lorber

Člani in gost Centra: zasl. prof. dr. Elko Borko, zasl. prof. dr. Šime Ivanjko, red. prof. dr. Tamara Lah Turnšek, red. prof. dr. Boris Cizelj, izr. prof. dr. Matjaž Debevc

Svojo odsotnost je opravičila izr. prof. dr. Marjeta Ciglenečki.

Vodja Centra je predlagal v razpravo dnevni red seje:

1. Pregled zapisnika zadnje seje IO in sprejetih sklepov skupščine s programom dela
2. Sprejem novega zunanjega člana (red. prof. dr. Jože Vižintin)
3. Načrtovane aktivnosti v decembru:
 - *Akademijo karijerne vizije*, red. prof. dr. Jožica Knez Riedl, 6. december 2023, med 16. in 19. uro;
 - *Predstavitev knjige in pogovor s soavtorjem Anders Wijkmanom*, 7. december;
 - Vključujoče univerzitetno izobraževalno okolje kot generator uspešnih zgodb, vabilo prof. dr. Matjaža Debevca, 7. december;
 - *Obisk Sveučilišča na Reki*, 12. december;
 - *Sestanek z vodstvom obnovljene (Inovativne) trajnostne in družbeno odgovorne UM*;
 - Pobuda za spletni sestanek z vodstvom Pravne fakultete UM.
4. Razno

Sklep 1:

Dnevni red seje je bil soglasno potrjen.

Ad 1)

Vodja Centra je predstavil zapisnik seje IO CZPUVU, 6.11. 2023 in zapisnik Skupščine CZPUVU, 13.11. 2023. Poročal je o realizaciji sklepov in sklepov, ki so še v izvajanju. Prav tako je poudaril, da je bil program dela za leto 2024 sprejet in dopolnjen v skladu s sprejetimi sklepi na skupščini. Vsa gradiva so vsi člani centra prejeli v pisni obliki.

Sklep 2:

Zapisnik in poročili o izvedbi sklepov zapisnika zadnje seje IO in sprejetih sklepih skupščine s programom dela so bili soglasno sprejeti.

Poročilo s spletnega sestanka o razvoju starosti prijaznih univerz, ki je potekal v petek, 24. novembra je podala izr. prof. dr. Lučka Lorber. Sestanek je bil organiziran z namenom povezovanja slovenskih univerz pri uveljavljanju načel in ciljev starosti prijaznih univerz. Udeležile so se ga predstavnice Univerze v Mariboru, Univerze v Ljubljani, Univerze na Primorskem in Alma Mater Europaea. Udeleženske sestanka podpirajo pobudo za sodelovanje in povezovanje pri prizadevanjih za vzpostavitev strategije univerzitetnega izobraževanja za vse. Ocenjujemo, da je sedaj pravi čas, da se opredelijo oblike in možnosti izobraževanja starejših in izobraževalcev starejšim ter se pristopi k oblikovanju interdisciplinarnega študijskega modula študije staranja za slovenske potrebe z možnostjo pridobitve mikro dokazil. K povezovanju oz. vključevanju se povabi doktorske študente, ki raziskujejo področje staranja in starosti ter prilagajanje okolja potrebam starajoče družbe. Sprejet je bil predlog, da se organizira delovno srečanja v mesecu aprilu ali maju 2024 v Ljubljani ali na Primorskem. Dana je bila pobuda za oblikovanje strokovne iniciative za skupni razvoj starosti prijaznih univerz, ki bi ga posredovali Rektorski konferenci RS.

Red. prof. dr. Tamara Lah Turnšek je podprla prizadevanja skupine za ohranjanje univerzitetnega e-naslova visokošolskih učiteljev po upokojitvi. Predlaga, da se organizira podobna akcija tudi na raziskovalnih institucijah in, da se predlog pošlje na Rektorsko konferenco RS in morda tudi univerzam v Podonavski rektorski konferenci. Vsekakor je v interesu upokojenih kolegic in kolegov, da se tematiko odpre širše. V skupnem interesu je, da bi bilo več univerz Podonavske, Jadransko-Jonske in Alpske regije vključenih v Globalno omrežje starosti prijaznih univerz, ki ga koordinira Arizona State University je poudaril zasl. prof. dr. Jože Gričar. Prav tako je opozoril, da bo devetega decembra minilo eno leto, odkar je bil sprejet sklep, da Center univerzitetnemu Senatu predlaga, naj obravnava določilo Pravilnika z dne 26. 12. 2013, s katerim se je pričelo ukinjanje univerzitetnega e-naslova visokošolskih učiteljev ob upokojitvi. Predlog v enem letu na seji Senata ni bil obravnavan.

Izr. prof. dr. Matjaž Debevc je predstavil primer dobre prakse, kako zgotoviti podporo Rektorske konference RS in Ministrstva za šolstvo, znanost in inovacije RS pri pripravi Pravilnika o postopkih in načinu izvrševanja pravic študentov s posebnimi potrebami in študentov s posebnim statusom v visokem šolstvu. Primerljivo bi bilo možno pristopiti na enak način pri zagotavljanju načel starosti prijazne univerze in k temu povabiti tudi Ministrstvo za digitalno preobrazbo RS.

Red. prof. dr. Boris Cizelj je v svoji razpravi izhajal iz demografskih sprememb, izzivov družbe do problema, zahtev trga dela in uveljavljenih pristopov razvitih evropskih držav. Poudaril je pomen aktivnega družbenega vključevanja starejšega prebivalstva in pri tem na ozaveščanje prebivalstva. Prav tako je potrebno razumeti in uveljavljati srebrno ekonomijo v strateških gospodarskih smernicah razvoja Slovenije.

Red. prof. Jožica Knez Riedl poudari velik pomen medgeneracijskega sodelovanja, ki ga je potrebno razumeti v aktivnem sodelovanju in sledenju pričakovani mlade generacije. Govorimo o generacijskem sodelovanju, razumevanju in solidarnosti.

Zasl. prof. dr. Peter Glavič se strinja, da bi bilo potrebno za doseganje ciljev »družba brez ogljičnih izpustov« dosegati v sodelovanju z institucijami na nacionalnem in regionalnem nivoju. Predstavi interesno povezovanje v okviru mreže Copernicus Alliance in programa

ERASMUS+. Trenutno poteka partnersko povezovanje z domačimi in tujimi institucijami za pripravo projektne prijave.

Zasl. prof. dr. Jože Gričar ponovno utemelji svoj predlog, da namesto besede starejši/starejša dosledno uporabljamo besedo seniorji/seniorke. Razvila se je debata, ki je pokazala, da je potrebno razmisliti o vseh vidikih zamenjave oz. rabe besede. Zato se predlaga organizacija okrogle mize.

Sklep 3:

Na osnovi razprave so bili sprejeti naslednji **dogovori**:

1. Ocenjujemo, da je sedaj pravi čas, da pristopimo k oblikovanju nabora odprtih vprašanj, ki bi jih želeli celovito reševati na nacionalnem nivoju:
 - Pravica upokojencev do znanstveno-raziskovalnega dela;
 - opredelitev oblike in možnosti izobraževanja starejših in izobraževalce starejšim ter oblikovanje interdisciplinarnega študijskega modula študije staranja za slovenske potrebe z možnostjo pridobitve mikro dokazil.
Koordinator: izr. prof. dr. Lučka Lorber;
 - ohranjanje univerzitetnega e-naslova upokojenih visokošolskih učiteljev.
Koordinira: zasl. prof. dr. Jože Gričar;
 - konkretne pobude nasloviti na: RKRS, resorna ministrstva, akademsko in raziskovalno sfero, regionalne mreže (npr. Podonavska rektorska konferenca);
 - pri pripravi dokumenta je potrebno izhajati iz mednarodnih, že sprejetih konvencij, ki so obvezne za R Slovenijo (glej priložene spletne povezave);
 - pristopi se k izdelavi *projekta o prikazu, kaj je srebrna ekonomija, izkušnje, sistemski ukrepi*, nosilec predloga: red. prof. dr. Boris Cizelj;
 - člane se povabi k oblikovanju tem za medgeneracijsko sodelovanje, koordinira ga: red. prof. dr. Jožica Knez Riedl;
 - priprava projekta v okviru Copernicus mreže in programa ERASMUS+, nosilec zasl. prof. dr. Peter Glavič;
 - Raba in promocija pomena besede senior/seniorka. Organizacija okrogle mize. Nosilec: zasl. prof. dr. Peter Glavič, vodja in zasl. prof. dr. Jože Gričar.

Ad 2)

Zasl. prof. dr. Peter Glavič predstavi predlog vključitve novega zunanjega člana zasl. prof. dr. Jožeta Vižintina. Utemeljitev predloga je podala izr. prof. dr. Lučka Lorber.

Sklep 4: Zaslužni prof. dr. Jože Vižintin je soglasno sprejet za zunanjega člana Centra.

Ad 3)

Vodja Centra je prisotne seznanil z načrtovanimi aktivnostmi v decembru:

- *Akademijo karijerne vizije*, red. prof. dr. Jožica Knez Riedl, 6. december 2023, med 16. in 19. uro;
- Predstavitev knjige *Zemlja za vse* in pogovor s soavtorjem Anders Wijkmanom, 7. december;
- Vključujoče univerzitetno izobraževalno okolje kot generator uspešnih zgodb, vabilo prof. dr. Matjaža Debevca, 7. december;

- *Obisk Sveučilišča na Reki*, 12. december (udeleženci: zasl. prof. dr. Peter Glavič, zasl. prof. dr. Šime Ivanjko, red. prof. dr. Jožica Knez Riedl in izr. prof. dr. Lučka Lorber);
- *Sestanek z vodstvom obnovljene (Inovativne) trajnostne in družbeno odgovorne UM*;
- *Pobuda za spletni sestanek z vodstvom Pravne fakultete UM*.

Sklep 5

Vse načrtovane aktivnosti so v teku. Člane CZPUVU UM vabimo, da se udeležijo spletnih dogodkov.

Povzela:

Izr. prof. dr. Lučka Lorber

Vodja:

zasl. prof. dr. Peter Glavič

Ključne spletne povezave:

European Strategy for Older persons: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/opinions-information-reports/opinions/european-strategy-older-persons>

Krovni dokument, na katerega bi se morali pravno sklicevati, pa bi moral biti tale (svetuje izr. prof. Matjaž Debevc):

UN Convention on the rights of older people: <https://www.helpage.org/what-we-do/rights-of-older-people/un-convention-on-the-rights-of-older-people/>

Bi pa vas opozoril na tole novico: <https://www.gov.si/novice/2023-10-16-evropska-sredstva-za-aktivno-staranje-izzivi-in-priloznosti/>

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (posredoval zasl. prof. dr. Jože Gričar)
[Starizem](#)